

Bagt ýyldyzy (hekaýa)

Category: Hekaýalar

написано kitapcy | 27 мая, 2025

Orta mekdebi tamamlan oba gyzy agşamara şäheriň demir ýol menziline gelip, otludan düşdi-de, ýolugra geçip barýan ulaglara elini galdyryp başlady. Köp garaşdyrman depesinde «taksi» ýazgylý ulaglaryň biri deňinde saklandy. Obadan gelen gyz barmaly ýerini salgy berip, ulagyň yzky oturgyjyna yerleşdi. Birdenem, sürüjiniň yüz keşbine gözü düşen gyz allaniçiksi boldy. «Hakyt kinoda döwüň keşbini janlandyrın artistiň özi-dä. Men ol adamdan kiçijekkäm nähili gorkupdym. Hiý-waý, nätsemkäm? Köpi gören sürüji gyzyň nämedir bir zada biynjalyk bolýandygyny derrew aňypdy. Ol muny bilmezlige salyp, gyza sowal berdi. Gyzam syr bildirmejek bolup sürüjiniň sowallaryna kynlyk bilen jogap bermäge synanyşdy.

- Şähere gezmäge geldiňizmi?
- Ýok, okuwa synanyşmaga geldim.
- Talyp bolasyňyz gelýär-dä?
- Hawa.
- Haýsy okuwa girmekçi bolýaňyz?

– Aý, hazırlıkçe pikirimi jemläp bilemok. Mugallymçylyk bilen tikińcılık hünärini gowy görýän.

Gyzyň eda bilen gürrüň berşi sürüjä ýarady. Ol bu gyzy edil öz gyzy ýaly görüp, oňa kömek edesi gelýändigini duýdurmak maksady bilen, ulagyny sag gapdala öwrüp saklady-da:

– Gyzym, dogrusy, bu gjäniň içinde myhmançylyga barjak ýeriňi biynjalyk etme-de, meniň çagalarymyň ýanyňa baryp maslahatlaşyp, geňeşip gör! Olar ýokary okuw mekdebinde okaýarlar. Belki, saňa laýyk boljak gowy maslahatlary bererler. Çagalarymyň saňa kömegi deger, menem haýyış ederin. Öýde özüň ýaly bir gyzym, bir oglum bar. Belki, tanşarsyňz. Myhman ýeriňe ertir irden özüm elinjek eltip gaýdaryn – diýdi. Gyz näçe syr bermejek bolsa-da, sesi sandyrap çykdy:

– Daýy, siz gowy adam ekeniňiz. Daýzam öýde biynjalyk bolup maňa sabyrıszlyk bilen garaşyp oturandyr. Men daýzama öýden jaň edip, şu gün barjak diýdim. Meni, kyn görmeseňiz, aýdan salgyma eltäyiň-dä!

– Bor, gyzym, bor. Ýöne, näme üçindir, sizi bir zad-a biynjalyk edýär?!

– Aý, ýok-la, daýy, ýöne sizden, gaty görmeseňiz, bir zat soraýyn-da?-diýip, gyz çekinjeňlik bilen sürüjä ýzlendi.

– Sora, sora, gyzym.

– Daýy, men entek kiçijik wagtym sizden şeýle bir gorkupdym. Siz kinoda döw bolup, gorkunç ses bilen güleniňizde gorkyma aglanyň şu wagtky ýaly ýadymda.

Gyzyň ýüreginden syzdyryp aýdýan sözüne ol hezil edip güldi.

– Sen bir tarapdan mamlı. Ýöne, şol kinoda gören döwüň keşbindäki artistiň hut özi däl-de, men onuň ogly. Kakam pahyr ýetmiş dört ýasynda aradan çykdy. Menem kiçijik wagtym kakam käwagt degşen mahaly ýognas ses bilen gülerdi, özümem gorkardym. Soň öwrenişip gitdim. Maňa-da kem-kemden kakaňa

meňzäp barýaň diýýärler. Öňem bir gezek şeýle ýagdaýa duşup gördüm. Gyzym, indi men saňa düşündim.

Gyz ýüregi şundan soň birazajyk ynjalyk tapdy.

– Ine, gyzym, diýen salgyňa-da geldik. Dogrudanam, şol daşarda duran eneli-gyz saňa garaşýan ýaly. Ýoluň ak bolsun, arzuwyňa ýet! – diýdi-de, sürüji gyzyň uzadan ýol hakyny-da alman, öz ýoluna rowana boldy.

* * *

Eješiň kakasy Emir Hoşwagtow etrap merkeziniň Medeniýet öýünde zähmet çekýärdi. Merkezden islendik ugurdan döredijilik işgäri iş sapary bilen bu ýere gelse, Emir Hoşwagtowy onuň ýanyňa goşardylar. Bir gezegem «Miras» teleýaýlymyndan Ýagmyr Kemjäýew medeniýet işgärleriniň arasynda geçirilýän telebäsleşigi ýazgy etmek üçin bu etraba gelipdi. Şonda Ýagmyr Kemjäýew Emir Hoşwagtow bilen ýakyndan tanşypdylar. Şeýdibem, olaryň gatnaşygy dostluga öwrülipdi. Şondan bäreň Ýagmyr Kemjäýew döredijilik sapary bilen bu etraba gelse, hökman Emir Hoşwagtowlara barardy. Soňabaka bu iki ynsanyň maşgalalary hem ýakyndan tanşyp, has ýakyndan gatnaşyp başlapdylar.

Bir gezegem paýtagtly žurnalıst myhman ýene-de döredijilik sapary bilen gelip Emir dostunyňkyda düsläpdi. Ertesi irden myhman arassa howadan dem almak üçin daş çykanda, Eješiň önlük dakynyp, sygyr sagyp duranyny gören myhman onuň erjelligine haýran galypdy. «Tüweleme, bu gyzyň ot ýaly dogumlyjadygyny! Hernä, dostumyň göz guwanjy bolan ýekeje gyzy, bagty bolsunda» diýip, onuň ýanyndan syr bermän geçip gidipdi. Ýagmyr aganyň maşgala agzalary neneň onsoň Ejeş gyza sabyrсыzlyk bilen garaşmasynlar?!

Ýagmyr aga şol günden birki gün geçensoň, Ejeşi okuwa synanyşýança şäherdäki ýüpek fabrigine wagtlagyńça işe ýerleşdiripdi. Ol ýerde ýakyndan gatnaşýan garyndaşynyň ogly Bezirgeniň inžener bolup işleýändiginden Ýagmyr aganyň habary ýokdy. Ol bir gezek Eješiň öz işine nähili öwrenişýändigini

bilmek için fabrige gelende, Bezirgene gabat geldi. Bezirgen Ýagmyr aga gözü düşen badyna onuň ýanyна barmaga howlukdy:

- Salawmaleýkim, Ýagmyr aga! Siz nire, bu ýerler nire?!
- Tüweleme, Bezirgen jan, bu senmidiň, aleýkum essalam! Senem bärde işleyärmidiň?
- Hawa, Ýagmyr aga! Şu ýerde inžener bolup işleyän.
- Tüweleme! Meniň asyl gözläp ýören ýitigim bärde eken-ä!
- Hyzmatyňza taýýardyryн, Ýagmyr aga.
- Aý, bir uly hyzmatym-a ýok weli, şu ýerde siziň ýaly ýakyn gatnaşýan dostumyň gyzy işleyär weli, şonuň işleyşini, ýagdaýyny biläyeýin diýip gelşim.
- Örän gowy, onuň ady kimkä, Ýagmyr aga?
- Ejegyz Hoşwagtowa bolmaly. Biz-ä Ejeş diýyäs.
- Hä, Ejeş diýsene, Ýagmyr aga?! İşe gelenine az wagt bolsada, ol yhlasly, erjel gyz. Asyl ol gyz siziň dostuňzyň gyzy diýsene?!

Bu sözi eşidip Ýagmyr aga çyn ýürekden begendi. Ejeşiň bu fabrige işe girip, eýýäm az wagtyň içinde işinde abraý gazanandygyny eşidip, Ýagmyr aga monça boldy. Ejeş bilen hal-ahwal soraşan Ýagmyr aga ýanynda duran Bezirgeniňem dostunyň gyzyna gowy baha berendigine öz ýanyndan hoşal boldy.

Ejeş bu ýüpek fabrigine gelen gününden özünüň erjelligi, dogumlylygy, adamkärçiligi, sypaýlygy bilen işdeşlerine özünü tanadypdy. Kärdeşleri işjanly bu gyzyň gujurlylygyny gowy görüp diler. Aýratynam, inžener Bezirgen Çalaýewiň bu gyza syny oturypdy. Bir gezegem şeýle boldy:

- Ejegyz, arma! Näme beýle oýa batyp otyrsyň?

Ejegyz garaşylmadyk ýerden çykan tanyş sese tisginip gitdi.

Görse, inžener ýanynda dur.

- Bezirgen Çalaýewiç, sizmidiňiz? Ejem dagy meni gaýgy edýärlermikä diýip, käwagt ünjä bataýyan-da.
- Tüweleme, ejeň, kakaň özünüň ot ýaly dogumly gyzyny nirä ugratsa-da, gaýgy edýän däldirler. Saňa-da gaýgy etmek asla gelşenok.
- Men özümiň dogumlydygyma hiç wagt ynanyp bilemok – diýip, gyz ýene-de utanjaňlyk bilen aşak bakdy.
- Ýok, hemme gyzlar seniň ýaly dogumly bolaýsa, ýigitlere edere iş galmazdý.

Bu degişmä Ejeş myssa ýylgyrdý.

- Ýöne häzirki badyňy gowşadaýma. Nesip bolsa, size hoş habarymyzam bar. Eger ýene-de şeýdip ejeňi-kakaňy gaýgy edip oturanyň görsem, ol hoş habary hiç wagt aýtmaryn.
- Bolýar, bolýar, söz berýarin. Ol nähili hoş habarka?!
– Şu şahere näme niýet bilen geldim diýipdiň?
- Okamaga.
- Ana, üstünden bardyň. Ýöne, entek habary doly aýtmaýyn, öňünden gaty begendirmäýin. Sebäbi kärhanamyz boýunça üç sany dalaşgär okuwa hödürlendi. Belki, nesibäň çekse, üç dalaşgäriň arasynda ýeňiji bolup okuwa gitmegiň mümkün.

Bu sözleri düýşünde ýaňlanýan ýaly eşiden Ejeş begenjinden tas guş bolup uçupdy.

- Ynamyňyz üçin, sag boluň!

Bezirgen Ejeşiň begenjini görüp, öz ýanyndan bu gyza guwandy. «Şeýle gyzlar begenmäge juda mynasyp» diýip, içini geplet-di. Bezirgeni Ejeşiň erjelligindenem beter edepliligi, ugurtapyjylygy, aýratynam, belent adamkärçiliği haýran

galdyrýardy. Mümkinçilik bolsa ol Eješiň ýanyna barmaga, onuň bilen bir bahana tapyp gürleşmäge ymtylýardy. Bu bolsa, onuň Eješe bolan hormatynyň söýgä öwrülip barýandygyndan bir nyşandy. Muny Bezirgeniň özem aňýardy. Emma Bezirgeniňem ýüreginde bir gussa goş basyp ýatyrdy. Bezirgen ejesiniň garyndaş ugurdan alyp berjek bolýan gyzyna öýlenmändi. Ondan soň bir ýyla ýetmänem ejesiniň aradan çykmagy Bezirgene örän agyr degipdi. «Ýeri, ejem janyň diýenini etmän, ony gaty öýkeledäýdimmikäm?» Ejesine ýok diýeni üçin otursa-tursa ökünerdi. Kakasy-da soňky wagtlarda birazajyk ýarawsyzlyk tapyndy. Kakasynyň: «Biziň öýümizi gowy tertibe getirer ýaly bir zenan maşgala-ha gerek, oglum. Durmuş nähili çylşyrymly bolýar ekeni» diýen sözlerini ýatlanam şoldy weli: «Bezirgen Çalaýewiç, sizi başlyk gyssagly ýanyna çagyryar!» diýen sesi eşidip özüne geldi.

Hoş habardan soň Ejeş öňküsindeňem yhlasly işlemäge çalyşdy. Onuň bar küyi-köçesi okuwa girip, ýüregindäki beslän arzuwyna ýetmekdi. Bagtly pursatlar duýdansyz gelýän ekeni. Ine, bir günem Ejeşi fabrigiň müdiri çagyryp: «Hoşwagtowa, gyzym, tüweleme, familiýaňam özüň ýaly üýtgeşik. Seni ýaş göreldeли işgär, ak ýürekdenem özüniň işeňňirligiň görkezdiň. Inženerimizem sen hakynda gowy häsiýetnama berdi. Indi bizem seniň yhlaslylygyň, erjelligiňi göz öňünde tutup, eger göwneseň, üç dalaşgäriň içinden seni saýlap, daşary ýurda öz işleýän ugruň boýunça okuwa ugratmakçy bolýarys – diýdi.

Ejeş bir zatlar diýmekçi boldy weli, durmuş hem iş tejribesi ýetik müdir ýene gürrüñini dowam etdi:

– Gyzym, gaýgy etme, ejeň-kakaňam göwnär. Ynha, bizem seni goldarys – diýip, Eješe: «Indi aýdyber» diýip soragly bakdy. Eješíň tolgunyp duranyny görüp, müdir ýene-de sözünü dowam etdi:

– Gyzym, sen ýaýdanma! Inženerimiz seniň ýanyň bilen gidip, okuwyňa ugrukdyryp gaýdar.

Ejeſiň ýüzüniň gül ýaly açylanyny gören müdir:

– Saňa ynamymyz uludyr – diýdi.

Ejeſ garaşylmadyk bu şatlykly habardan ýaňa özünü howada gaýyp ýören ýaly duýdy.

Ejeſi az salymdan ýygnaga çagyryp, müdir Bagtyýar Zamanow onuň okuwa ugradylýandygyny mälim etdi. Kärhananyň ähli işgärleri Ejeſi uly şowhun bilen el çarpyp gutladylar.

Bir hepdäniň içinde Ejeſ obalaryna gidip geldi hemem okuwyna taýynlyk gördü. Sanlyja wagtyň içinde bolup geçen şatlykly pursatlardan wagtyň nädip geçeninem bilmedi.

Bezirgen Ejeſi okuwa eltip, tiz wagtdan işe dolanyp geldi. Onuň göwnüne bolmasa, hamala, fabrigiň içi boşap galana döndi. Onuň üçin hemme zat gyzyksyz ýaly bolup göründi. Sebäbi her gün saý-sebäp bilen Ejeſi görmäge bahana tapardy. Ony gören her pursadyny özüne bagt hasaplan Bezirgen bir gün oýa batdy: «Be, meniň bu bolup ýörüşümi diýsene. Öz iş ýerimdäki işläp ýören bir gyza aşyk bolup ýörün. Söýginiň nirede dörejegini kim öňünden bilýär?! Görüp otursam, meniň kalbymda durmuşa bolan ymtlyşy, höwesi döreden gyz Ejeſ ýaly. Men ol gyzy gören badyma sulhum aldy. Beýik Biribar bu gyzy meniň üçin ýörite bize işe ýollaýdymka?! Ýa-da, Ejeſ başga bir ýigidiň bagtymka? Men hernäçe jan etsemem, her gün Ejeſi görmän gezip bilemok ahyry. Nätmeli? Birden meniň bu bolup ýörüşümi Ejeſ biläýse nähili bolar? Ol meni ýigrenmezmi?».

Günler yzly-yzyna tirkeş gurap geçip gitdi. Ejeſ okuwyny tamamlap gelenden soň işe gaýdyp gelmegi Bezirgeni diýsen begendirdi. Hakyky cyn hossary uzak ýyllardan soň öýlerine gaýdyp gelene döndi. Ejeſ indi oba gidip gelmekcidigini duýdurdy. Bezirgenem işden soň uzak ýola gitmekcidi.

– Ejeſ, siziň obaňyzyň ady nämedi?

– Suhty – diýip, Ejeſ näme üçin soradyňyz diýen terzde

Bezirgene seretdi. Ejeșiň soragly nazaryna gözü düşen Bezirgen ýene-de sorag bilen Ejeșiň özüne ýüzlendi:

- Ýalňışmasam, Şordepe obasam şol töwereklerde öydýän?
- Hawa. Siz ol obany bilýärmisiňiz?
- Ol ýerde bile okan ýoldaşym bar, şol toy edýär. Gutlap gaýtmakçy bolýan. Ugrumya bir ekeni – diýip, içki begenjini daşyna çykarman zordan saklandy. Ýolugra Ejeşi öýlerine eltip geçjekdigini aýdanda, gyz bu teklibe garşıy bolup durmady.

Ulagly gidip baryşlaryna esli ýol geçdiler. Ejeş öýlerine barýandygyna begenýärdi. Bezirgeniň Ejeşleriň öýlerine golaýlaşdygyça ýüregi gürsüldäp başlady. İçki howsalasyny daşyna çykaranyny duýman galdy.

- Ejeş, men seni öyüñiziň bärräginde düşüräyeýin!
- Ýok, gaýtam, siz göni öýümize baryň. Biziň maşgalamyz sizi gaýybana tanaýar ahyry. Olar sizi görse begenerler. Men siziň eden ýagşylyklarynyz hakda ozal ejeme aýdypdym.

Bezirgen muňa begenjeginem, utanjagynam bilmedi. Ýüregine daş baglap:

- Bolýar, onuň ýaly bolsa, göni size baraýarys – diýse-de, Bezirgen özüniň azda-kände oýorganýandygyny aňdy. Bolsa-da, Ejeșiň kakasy alçaklyk bilen Bezirgeni öye çagyrdy. Ejeş Bezirgeni ejesi-kakasy bilen tanyşdyran badyna onuň üstüne alkyş bary ýagdy. Bezirgen bu maşgalanyň mähribanlygyna haýran galdy. Oňa toýdan gaýdyp gelýärkä, hökman gelip geçmegi haýış etdiler. Emma Bezirgen olara mümkünçilik bolsa geljekdigini, ýogsa garaşmazlyklaryny aýdyp, olar bilen hoşlaşdy.

Wagt geçip durdy. İki ýaş juwanyň arasyndaky dostlukly gatnaşyk, hakykatdan-da, söýgä öwrülip barýardy. Dogrusy, Bezirgeniň Eješe bolan söýgüsü giden bir ummana dönüpdi. Ýüregindäkini aýtmaga ýáýdanyp ýören Bezirgen bu hakda bir agzam söz açmaýardy. Ejeşem soňky döwürde Bezirgeniň özüne

bulan garaýşyndan üýtgeşik bir ýakymlylyk duýýardы. Onuň özüne bir zatlar aýtjak bolýanyny aňsa-da, bilmelige saldy. Özüniňem Bezirgeni bir gün görmese oňup bilmeýändigini aňýardы. Gyz ýüreginiň bagt töründe Bezirgene bulan söýgi syrly dünýä bolup gizlenip ýatyrdы.

Bezirgen soňky döwürde dymma ýigide öwrülipdi. Ol öz kalbynda dörän söýgüsini Eješe aýdyp bilmeýändigine ökünip, aňyrsyna çykyp bilmeýärdi. Aýdaýsa-da, bütin fabrik biläýjek ýaly ýaýdandy ýördi, ýaýdandy ýördi. Ýone, bir günki bulan waka bularyň ikisi üçinem ýatdan çykmajak pursat boldy. Fabrikde işleýän Aýjeren durmuş toýuny edýändigini aýdyp, işdeşlerini toýa çagyrdы.

Aýjereniň hossarlary golaýdaky obada ýasaýandyklaryna garamazdan, paýtagtdaky «Altyn asyr» toý mekanynda toý etmegin müwessa bildiler. Toý mekany diýseň kaşaň bezelipdi. Bagt toýuny edýän owadan ýaşlaryň gelmegi bilen toýuň şowhuny hasda artdy. Aýjereniň bagtdan ýaňa uçganaklaýan gözleri bile işleýän işdeşlerine düşdi. Ol bagtly gündünde kärdeşlerini görüp diýseň tolgundy. Toýuň beýemcisi toý ortalaberende, Aýjereniň kärdeşleriniň adyndan kärhananyň inženeri Bezirgen Çalaýewiçi hem-de bile işleýän jorasy Ejeşi gutlag sözünü aýtmaga çagyrdы. Ozalam ýürekleri söýgüden pürepür bulan juwan ýürekler birbada aljyradylar. Bolsa-da, hemmeleriň el çarpyşmasы olaryň ikisini-de aljyramakdan halas etdi. Olar toý edýän juwanlaryň gaşyna baryp, ýürek arzuwlaryny uly joşgun bilen beýan etmäge başladylar. Bezirgen sözünde «Köneler aýtmyşlaýyn, «Bagt–öz bagtyňa garaşmakdyr» diýende, Ejeş Bezirgeniň sözünüň üstünü ýetirdi:

– Şahyr Geldi Bäsiýewde şeýle setirler bar:

«Durmuş size ýeke gezek berilýär»
diýen pähimi bar Kerim sahyryň.
Men size şeýlebir söýgi isleýän,
Beyik söýgusi dek Zöhre-Tahyryň.

Goşgy okalan badyna zaldakylar el çarpyşdylar. Bezirgenem buýsanç bilen Ejeşe seredip el çarpdy. Alypbaryjy hem kem galyp baryan ýaly: «Söz aýdan ýaşlar, siziňem bagtyňyz, söýgüden tagtyňyz bolsun!» diýip, dileg etdi. Gutlag aýdylan badyna bagşylaryň şirin owazynyň astynda Aýjereniň kärdeşleri üçin ajaýyp tans sazy ýaňlanyp başlandy. Tans başlan badyna, aşyk ýürekler aşaklyk bilen, bir-birine ýakymly garayýşlar bilen seretdiler. Goşa ýurek bolsa bir-birine atygsaýardy. Ejeş gollaryny howada galgadyp, tans edýänlere goşulyşdy. Yöne bu gezekki tans edişi ozalky tans edişinden has owadan bolýandygyny diňe gyz ýüregi däl, eýsem-de, Bezirgeniň özem aňýardy.

Toýda ýatdan çykmajak tolgundyryjy waka şáyat bolanyna Ejeş diýseň begenipdi. Aýjeren ýaly öz saýlan bagtyňa guwanyp toý edip bilmek nähili bagtlylyk diýen pikir Eješiň kalbynda durmuşa bolan täze bir belent dünýägaraýsy oýardy. Bu bolup geçen şatlykly pursatlary özi üçin iňňän uly bagt hasaplan Ejeş ep-esli wagtlap jorasynyň toýuň töründe bagt kenaryny boýlap oturyşny synlady. İşdeşleri ikinji gezegem tansa çykdylar. Alypbaryjy toý tamamlanyberende, törde Aý ýaly bolup oturan owadan ýaşlaryň az salymdan bagt törüne ugradylýandygyny mälim etdi. Şondan soňra Ejeş Aýjerene çalajadan baş atyp, syr bildirmän toý mekanyndan çykyp gaýtmagy ýüregine düwdi. Ejeş gijesine ýeke ýöremäge çekinse-de, şol gün haýsy bir güýç ony ýeke özünü toý mekanynyň ýanyndaky seýilgähden ýöräp gitmäge iterdi. Yaňybır elli metr töworegi dagy ýörändir, Bezirgen çalt-çalt ýöräp Ejesiň yzyndan ýetdi.

- Ejeş, hiç kime duýdurman çykyp gaýdyberdiňle?!
- Wiý, ýogsa-da joramyrıň bagtly pursatlaryny görüp, begenjime bir arassa howa çykyp dem alaýyn diýdim.

Dogrusyny aýtsaň, gyz şu wagt öz ýanynda Bezirgeniň bolmagyny tüýs ýürekden küýsäpdi. Ynha, garaşyşy ýaly, Bezirgenem gelip yetdi. Ol özi üçin aýgytly pursadyň gelendigini aňsa-da,

birbada ýaýdanjyrapdy. Özüni birahat duýýan Bezirgen Eješe ýüreginde gizlenip ýatan syrlaryny açmak üçin synanyşdy:

– Tüweleme, Ejeş, senden bagtly gyz ýokmuka diýýän.

Ejeş Bezirgene soragly bakdy.

– Sebäbi sen öňdebaryjy gyz. Bile işleýän gyzlaryň saňa nähili guwanýandygyny görüp, dogrusy, menem buýsandym. Ejeş, gaty görme, seni bir ýigidiň çyn ýurekden, onda-da halys ýurekden söýyändigini bilyärmisiň?!

Ejeş «Ýok, bilemok» diýen manyda egnini gysdy. Bezirgen ýüregini daşa baglap, ahyry aýtmaly sözünüň üstünden geldi. – Bilyärmiň, Ejeş men seni bize işe gelen günüňden bäri gowy görüp ýörün. Şol günden bärem men ýekeje günem sensiz ýaşap bilmejegime gözüm ýetdi. Her gün seni görmesem durmuşyň manysy gutaraýjak ýalydy. Her günem bir bahana tapyp ýanyňa baranymy kem görmedim. Ýadyňa düşýärmi?! Ýagmyr aga seni sorap gelende, saňa göz-gulak bolmagymy haýış edende öz ýanymdan saňa ömürlik göz-gulak boljakdygyma söz berip begenipdim – diýip, ýüzüni aşak salyp, Ejeşiň bir zatlar diýerine garaşdy. Ejeş ep-esli wagtlap dymyp oturdy. Bezirgeniň sesi sandyrap çykdy:

– Ya-da, başga bir ýigidi halaýarmyň, Ejeş, aýtsana?!

Ejeş ahyry dillendi.

– Menem sizi gowy görýän, Bezirgen, ýöne...

– Ýonäň näme, Ejeş, aýtsana!

Ejeş Bezirgeni mundan artyk kösemek islemedi:

– Bezirgen, men bir öýüň ýeke gyzy. Ejem-kakamyň menden başga zürýatlary ýok. Men olary ýeke goýmak hakynda hiç wagt pikir edip bilemok. Öýe baranyňzda olaryň meniň daşymda hozanak boluþlaryny görensiňiz.

– Ejeş, dünýäde hemme zadyň bir alajy bardyr. Men seniň

ejeňem, kakaňam özüme juda mähriban görýärin. Ejemiň armanly ýümlan gözü henizem gözümde janlanyp dur. Meniň kakamam meniň ähli dünýäm. Seniň ejeň-kakaň ýaly adamlar bilen duz-emek bolup, olar bilen ykbalymy baglap bilsem, mende başga arman bolmaz. Birinji gezek öýüňize baranymda saçak başynda, «Gel, oglum, saçak başyna geçiber» diýende, has tolgundym. Men hiç wagt eziz kakamy hem-de seniň mähribanlaryny ýeke goýmajagyma söz berýärin.

Ejeșiň ýüzi ýagtylyp gitdi.

* * *

Toýuň şowhuny al-asmana galypydy. Toý mekany ýakyndan-daşdan gelýän myhmanlardan ýaňa hyň berýärdi. Bezirgeniň ähli hossarlary toýuň agzybirlikde dabaraly geçmegi barada jan edýärdiler. Gelen myhmanlary Bezirgeniň aýal dogany, kakasy garşylaýardy. Ine-de, guda tarapdan myhmanlar geldi. Olaryň arasynda Ejeșiň mähriban ejesi-de bardy. Türkmençilikde gyzyň kakasy oglan tarap toýa gelmegi gelşiksiz hasap edilýär. Ýogsa Emir aganyň ýekeje gyzynyň bagt töründe ak guş ýalyjak bolup oturanyny göresiniň gelýändigi weli hakykatdy. Ol ýeke gyzynyň toýuny ýadygärlik ýazgysynda göräýerin diýen umydy bilen öýde ýeke özi galypydy. Toý weli barha gyzýardy. Toýuň beýemcisiň iki goşa juwanyň bir-birege mynasypdygyny aýdanda Mamış daýzanyň gözünde begenç gözýaşlary göründi. Guda tarapa söz berlende bolsa, Mamış ejä ilki gezek berildi. Ol buýsanç bilen toý mikrofonyny eline alyp, ýaşlara bagt arzuw etdi:

– Perzentlerim, bagtly boluň! Ozal bir gyzym bardy. Indi bir gyzym, bir oglum bar. Men dünýäde iň bagtly ene. Balalarym, bir çanaga guýlan aşyňyz aýrylmasyn, bir sandykda goýlan goşuňyz aýrylmasyn, bir mukaddes ojakdanam başyňyz aýrylmasyn! – diýip dileg etdi. Ol barmana-da, goşa gumra meňzäp duran Bezirgen bilen Ejeş Mamış ejäniň gaşynda peýda boldular. Hemmeler uly şowhunly bu bagtly pursady el çarpyşmalar bilen garşyladylar. Begenç gözýaşlaryna boglan ene ýaşlary bagryna basdy. Tutuş märeke üç ynsanyň daşynda halka bolup tans etmäge

başladylar. Toý giç aşama çenli adamlaryň kalbynda ýatdan çykmajak pursatlary bilen dowam etdi. Bagt kenarynda ýüzýän ýaşlaryň bir-birege gowuşmak hakdaky arzuwlary wysal boldy.

Ejeşe täze ojaga öwrenişmek kyn düşmedi. Ol özünü dünýäde iň bagtly gelin hasaplady. Bu öýden diňe gaýynatasy, Bezirgen hemem özi girip çykýardy.

Şol günem Bezirgen işden gelşine kakasynyň ýanynda häzir boldy. Çala aga usullyk bilen ýerinden turdy-da, törde duran ullakan gutudan gözüni gamaşdyryp barýan owadan gülýakany çykaryp gelnine uzatdy-da:

– Al, gelnim. Şu gülýaka Bezirgen oglumyň ejesinden galan ýeke-täk ýadygärlik. Goý, onuň mähri siňen gülýaka sizi beýik Biribaryň eradasy bilen öz gujagynda bagtly ýaşan günleriňize şáyat bolsun! Bagtly boluň, balalarym!

Bezirgen kakasyndan heniz «oglum» diýen sözi eşitmändigindenmi ýa-da mähriban ejesini ýatlanыndanmy, Ejeş ikisine durmuşa pata beren keremli doga-dileglerindenmi, tolgundy. Ogly bilen gelnine guwanyp duran Çala aga, ir aradan çykan aýalyny ýatlanda bogazy doldy.

– Oglum, hernä, biziňem ojagymyzda bagtly günler mydama dowam etsin, ojagymyzda goşa garraň – diýeninden, Bezirgen tolgunmakdan ýaňa kakasyny hoşallyk bilen gujaklady. Ejeş garaşyladyk pursatlaryň içinde sadylla bolup durşuna, gaýynatasynyň örän ýumşak, mähriban, salyhatly adamdygyna tüýs ýürekden begendi.

– Oglum, gelniňi gowy görgün! Hiç wagt ynjaşmaň! Maňa-da uzak-uzak ýyllar size guwanmak nesip etsin! Gel, oglum bir aýagy uzadyp bileje çay içeli – diýip, içki tolgunjyny daşyna çykarmazlyga çalyşdy.

Bir ýyl geçip-geçmänen, Bezirgen bilen Ejeşiň agzybir ojagynda ekiz ogul dünýä indi. Bu şatlykly pursada sabyrszlyk bilen garaşan Emir aga bilen Mamış daýza-da ekizleriň şanyna

tutulýan toýuň myhmanlary boldular. Ekizje agtyk perzentleriň jägildisini eşiden bu iki ynsanyň kalbynda dörän tolgundyryjy duýgyny welin, beýan etmäge söz tapylmasa gerek.

Jumaberdi ARTYKOW